

Foirm 54 Éilimh

Cáin Ioncaim – Éileamh ar Aisíocaíocht don bhliain 2022 (Éileamh ar Aisíocaíocht Cánach Coinneála ar Ús Taisce don bhliain 2022)

Ainm agus seoladh

Uimhir Phearsanta Seirbhíse Poiblí (UPSP)

Ná déan dearmad
d'UPSP a lua in
aon chumarsáid le
d'Oifig Ioncaim

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Má chomhlánaigh tú foirm(eacha) Dhearbhaithé
chun stádas Díolmhaithe ó cháin DIRT a éileamh
i dtaca le cuntas(ais) taisce saor-ó-cháin DIRT i
2022 cuir ☒ sa bhosca

Úsáid clúdach ar bith agus scríobh
“Saorhost” lastuas den Seoladh Fillte
Ní gá duit stampa a úsáid

Seoladh fillte

Nótaí

- Is cóir an fhoirm seo a úsáid chun éileamh a dhéanamh ar aisíocaíocht cánach ioncaim asbhainte ag an bhfoinse (mar shampla, blianachtaí, cúnaint, cáin choinneála ar ús taisce (DIRT), cáin iarchoimeádta díbhíne (DWT) srl). Má tá cúnaimh ar bith uait chun an fhoirm a chomhlánú déan teagmháil le d'Oifig Ioncaim.
- Má tá éileamh déanta agat cheana don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2022 ní gá duit an fhoirm seo a sheoladh ar ais.
- Féadfaidh a leithéidí seo a leanas an fhoirm seo a úsáid:
 - duine aonair
 - duine ag gníomhú faoi údarás duine aonair (comhairleoir cánach, srl)
 - seiceadóir nó riarthóir duine nach maireann (chun gnóthaí cánach roimh-bháis a thabhairt chun críche), nó
 - coiste, caomhnóir, iontaobhaí, srl mionaoisigh (leanbh faoi 18) nó duine faoi éagumas.

Má dhéanann tú an tuairisceán ar son duine eile (mar shampla, mar ghníomhaire, chaomhnóir, iontaobhaí, srl) luaigh an stádas ar an DEARBHÚ ar leathanach 6.

- Is féidir leat aisíocaíocht Cánach Coinneála ar Ús Taisce (DIRT) a éileamh, má bhí tú féin agus / nó do chéile nó pháirtneir sibhialta cibé acu

- 65 bliana d'aois nó os a chionn roimh 1 Eanáir 2023 agus go raibh tú díolmhaithe ó cháin don bhliain 2022, nó
- más faoi 65 bliana d'aois, faoi bhuan-éagumas mar gheall ar éiglíocht meabhrach nó coirp, gan bheith in ann tú féin a chothabháil agus go raibh méid do chreidmheasanna / fhaoisimh chánach níos mó ná do dliteanas cánach ioncam sa bhliain 2022.

Teorainneacha Díolúine: Tá tú díolmhaithe ó cháin don bhliain 2022 má tá tú **65 bliana d'aois nó os a chionn** agus gur lú d'ioncam iomlán (is é sin, ioncam comhlán lúide asbhaintí áirithe) ná na suimeanna seo a leanas:

Singil nó Baintreach nó Páirtneir Sibhialta Marthanach (fir / mná)	€18,000
Lánúin Phósta nó Páirtneirí Sibhialta (Comhioncam)	€36,000

Méadaítear na teorainneacha seo de €575 an duine don chéad agus don dara leanbh cleithiúnach agus €830 do gach leanbh cleithiúnach ina dhiaidh sin.

Murar mór ioncam go mór ná an teorainn díolúine d'fhéadfadh faoiseamh imeallach teacht i gceist. Tabhair faoi deara nach mbaineann an ráta cánach d'fhaoiseamh imeallach ach le daoine atá 65 bliana d'aois nó os a chionn.

- Tá an fhoirm seo oiriúnach do dhaoine **faoi 65 bliana d'aois** má tá a ndliteanas cánach clúdaithe ag a gcreidmheasanna cánach pearsanta.
- Ma tá foirm(eacha) Dhearbhaithé comhlánaithe agat i dtaca le cuntas(ais) taisce saor-ó-cháin DIRT i 2022 is féidir go mbeadh tú i dteideal aisíocaíocht DIRT asbhainte sa tréimhse 1 Eanáir 2022 go dtí an dáta ar tháinig do chuntas(ais) chun a bheith saor-ó-cháin DIRT.
- Teorainn Ama ar Éilimh Aisíocaíochta**
Ní mór duit éileamh a dhéanamh ar aisíocaíocht chánach taobh istigh de cheithre bliana tar éis dheireadh na bliana cánach lena mbaineann an t-éileamh. Mar shampla, ní mór éilimh do 2019 a bheith déanta faoi 31 Nollaig 2023.

Ráiteas Ioncaim don bhliain 2022

IONCAM		
Mionsonraigh gach foinse ioncaim, mar shampla *Pinsean Stáit, Pinsean Baintrí, Baintrí Fir nó Pháirtnéara Sibhialta Mharthanaigh, Sochar Breoiteachta, Sochar Cuardaitheora, Pinsin Choigríche (mar shampla, Pinsean DWP na Ríochta Aontaithe, Pinsean na Stát Aontaithe), Blianacht / Cúnant, Ús Taisce, Cíosanna (seachas cíosanna inghlactha le haghaidh "Faoiseamh Ligean–Seomra"), Feirmeoireacht, Táillí, Iocaíochtaí Cothabhála (faoi shocruithe infheidhmithe), srl. Más pósta nó i bpáirtnéireacht sibhialta agus faoi chomheasúnú, breac isteach d'ioncam féin maraon le hioncam do chéile nó pháirtnéara sibhialta agus luaigh an mbaineann foinse an ioncaim le "Tú Féin", "Do Chéile" nó "Do Pháirtnéir Sibhialta"	Ioncam Comhlán roimhcháin (l gcás dáiltítaispeáin an dáileadhiomlán agus an cháiniarchoimeáda díbhinne)	Cáin asbhainte nó cáin iarchoimeáda mar is iomchuí
	€	€
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		
7.		
8.		
9.		
10.		
11.		
12.		
IOMLÁN		
Ní mór gach deimhniú nó dearbhán de cháin asbhainte (amhail deimhnithe DIRT, Foirm R185, comhdhuillí díbhinne, srl) a choinneáil ar feadh sé bliana toisc go bhféadfaidh sé go n-iarrfar ort iad a sheoladh isteach má roghnaítear d'éileamh chun scrúdú sonraithe a dhéanamh air.		

*Iocaíochtaí, Sochair nó Pinsin Leasa Shóisialaigh

Áirítear i bpinsin Leasa Shóisialaigh méid bunúsach móide méid breise sa chás go bhfuil cleithiúnaí aosaithe ag an éilitheoir. Breac isteach an méid iomlán (is é sin, an méid bunúsach móide an méid breise do chleithiúnaí aosaithe)

- faoi "Tú Féin" más é / í do chéile nó pháirtnéir sibhialta an cleithiúnaí aosaithe chun críocha leasa shóisialaigh. Sa chás seo tá an Creidmheas Cánach Fostaí ag dul duit
- faoi "Do Chéile nó Pháirtnéir Sibhialta" más tusa an cleithiúnaí chun críocha leasa shóisialaigh. Sa chás seo tá an Creidmheas Cánach Fostaí ag dul do do chéile nó pháirtnéir sibhialta.

Éileamh ar Chreidmheasanna Cánach don bhliain 2022

Creidmheas Cánach Pearsanta

Cuir ☒ sa bhosca is iomchuí duit do 2022

Singil ☐ Pósta ☐ Baintreach (Fir / Mná) ☐ Pósta ach ag cónaí ar leithligh ☐ Colscartha ☐
i bPáirtnéireacht Shibhialta ☐ Páirtnéir Sibhialta Marthanach ☐ i bPáirtnéireacht Shibhialta ach ag cónaí ar leithligh ☐ Iar-pháirtnéir Sibhialta ☐

Más pósta nó i bpáirtnéireacht shibhialta, luaigh ainm do chéile nó pháirtnéara shibhialta (más ag cónaí leat nó á cothabháil agat)

Dáta pósta nó páirtnéireachta shibhialta, más tar éis an 31 Nollaig 2021

/ /

Más baintreach nó páirtnéir sibhialta marthanach (fir / mná), luaigh dáta báis do chéile nó pháirtnéara shibhialta

/ /

Más scartha, colscartha, nó i bpáirtéimeacht shibhialta atá scaoilte, luaigh an dáta scartha, colscartha nó scaoilte den pháirtnéireacht shibhialta

/ /

Díolúine Mhéadaithe / Leanaí Cleithiúnacha

(féach Nóta 4 ar leathanach 1)

Luaigh an líon Leanaí Cleithiúnacha

Faoi Bhuan-éagumas

Cuir ☒ sa / sna bhosca(i) lena chur in iúl an raibh tú féin agus / nó do chéile nó pháirtnéir sibhialta faoi Bhuan-éagumas do 2022 (más é seo do chéad éileamh faoin mírcheann seo ceangail teastas dochtúra ag deimhniú cén cineál éagumais agus a mhéid)

TÚ FÉIN

☐

DO CHÉILE nó
PHÁIRTNÉIR SIBHIALTA

☐

Creidmheas Cánach Aoise

Má rugadh tú féin nó do chéile nó pháirtnéir sibhialta roimh 1 Eanáir 1958 luaigh an dáta breithe

/ / /

An Scéim um Fhaoiseamh Ligean-Seomra

Is féidir go mbeidh **Faoiseamh Ligean-Seomra** dlite sa chás go bhfuil seomra(i) i d'aonáit nó phríomháit chónaithe ligthe mar chóiríocht chónaithe agus nach mó an t-ioncam comhlán a éiríonn as ná €14,000 sa bhliain 2022.

TÚ FÉIN

DO CHÉILE nó
PHÁIRTNÉIR SIBHIALTA

Má tá Faoiseamh Ligean-Seomra dlite duit luaigh an t-ioncam cíos comhlán faighte sa bhliain 2022

€

€

Ná háirigh an tsuim seo in aon fhiigiúr d'ioncam cíos ar leathanach 2.

Seirbhísí maidir le Cúram Leanaí

Is féidir díolúine a éileamh maidir le **Seirbhísí Cúraim Leanaí** sa chás nach mó an t-ioncam a fhaightear i 2022 ná €15,000, agus go gcomhlíontar coinníollacha áirithe.

TÚ FÉIN

DO CHÉILE nó
PHÁIRTNÉIR SIBHIALTA

Ioncam faighte do Sheirbhísí Cúraim Leanaí roimh chostais (Alt 216C den ACCán 1997)

€

€

Cuir ☒ sa bhosca más mian leat díolúine a éileamh i leith ioncaim do Sheirbhísí Cúraim Leanaí

☐

☐

Muirir, srl ar ioncam (Blianachtaí, Íocaíochtaí Cothabhála, Cúnaint, srl) nó Cíos Is Iníochta le Neamhchónaitheoir

An cineál íocaíochta

Cuir ☒ sa bhosca má d'asbhain tú cáin ☐

An duine lenar
íocadh (Ainm agus
Seoladh, áirigh
Eircode (más eol))

an Gaol, más ann, leatsa

An Méid Comhlán Íochta (roimh asbhaint cánach más ann) €

Creidmheasanna / Faoisimh Cánach eile don bhliain 2022

Más mian leat aon chreidmheasanna / faoisimh eile chánach a éileamh ón liosta thíos, cuir isteach an tsuim atá á héileamh sa bhosca cuí. Ní mór gach admháil tacaíochta a choinneáil ar feadh sé bliana toisc go bhféadfaidh sé go n-iarrfar ort iad a sheoladh isteach má roghnaítear d'éileamh chun scrúdú sonraithe a dhéanamh air.

Creidmheas Cánach do Ghaol Cleithiúnach	€
Duine faoi Éagumas – Faoiseamh d'Fhostú Cúramóra	€
Creidmheas Cánach do Leanbh faoi Éagumas	€
Creidmheas Cánach Cúramóra Linbh do Dhuine Singil	€
Creidmheas Cánach do Chúramóir Baile	€
Cíos Íochta ar Chóiríocht Chónaithe Phríobháideach	€
Creidmheas Cánach do Bhaintreach nó Pháirtneir Sibhialta Marthanach	€
Creidmheas Cánach do Dhuine Dall	€
Liúntas i leith Madraí Treorach	€
Madraí cabhrach do dhaoine fásta agus do leanaí	€
Sochar Buansláinte	€
Conradh Blianachta Scoir (RAC)	€
Cuntas Coigiltis Scoir Pearsanta (PRSA)	€
Táillí Teagaisc	€
An Dreasacht Athchóirithe Tí (HRI) - Creidmheas cánach dlíte don bhliain 2022 bunaithe ar d'éileamh DAT ar líne	€

Gnóthachain Chaipitiúla

Gnóthachain Chaipitiúla don bhliain 1 Eanáir 2022 – 31 Nollaig 2022

Má dhiúscair tú féin nó do chéile nó pháirtnéir sibhialta aon sócmhainní inmhuirir sa bhliain 2022 tabhair an fhaisnéis seo a leanas

	TÚ FÉIN	DO CHÉILE nó PHÁIRTNÉIR SIBHIALTA
1. Tuairisc na Sócmhainne (féach Nóta 1 anseo thíos)		
2. Fáltais as díolachán	€	€
3. Cuir ☐ sa bhosca más rud é gurbh í an tsócmhainn do Phríomháit Chónaithe Phríobháideach	☐	☐
4. Cuir ☐ sa bhosca má tá faoiseamh iomlán á éileamh agat ó Cháin Ghnóthachan Caipitiúil ar dhiúscairt Phríomháit Chónaithe Phríobháideach	☐	☐

Nótaí Gnóthachan Caipitiúil

1. Murarbh í an tsócmhainn inmhuirir do Phríomháit Chónaithe Phríobháideach, mar shampla, má dhiúscair tú féin nó do chéile nó pháirtnéir sibhialta talamh nó scaireanna i rith na bliana agus gur eascair gnóthachan inmhuirir as, is cóir duit **Foirm CG1** a chomhlánú (féach Nóta 2 anseo thíos).

2. Tá Foirm CG1 ar fáil ar ár suíomh gréasáin **www.revenue.ie** nó ónár seirbhís Foirmeacha & Bileoga ach glaoch ar +353 1 738 3675.

Tá tuilleadh eolais faoin gCáin Gnóthachan Caipitiúil ar fáil ar **www.revenue.ie**.

NÍ MÓR DUIT AN DEARBHÚ SEO A SHÍNIÚ

DEARBHAÍM, chomh fada agus is eol dom agus mar a chreidim, go bhfuil san fhoirm seo tuairisceán ceart de réir na bhforálacha den Acht Comhdhlúite Cánacha (ACCán) 1997 ar m'fhoinsí ioncaim ar fad agus ar mhéid an ioncaim faighte as gach foinse sa bhliain 2022, agus ar gach diúscairt sócmhainní inmhuirir sa bhliain 2022.

DEARBHAÍM, chomh agus is eol dom agus mar a chreidim, go bhfuil na sonraí ar fad atá tugtha i leith creidmheasanna agus faoisimh chánach atá á n-éileamh agus maidir le heisiócaíochtaí curtha síos i gceart.

Síniú		Dáta	
Seoladh		Teileafón	
Eircode			
An stádas lena ndéantar an tuairisceán (féach Nóta 3 ar leathanach 1)		thar ceann	

Más ar son mhionaoisigh an t-éileamh, luaigh dáta breithe an mionaoisigh

Sonraí Bainc

Tabhair le do thoil na sonraí ar do chuntas bainc le go bhféadfaidh na Coimisinéirí Ioncaim d'aisíocaíocht a aistriú chuig do chuntas bainc Éireannach

Limistéar Aonair d'Íocaíochtaí Euro (LAÍE)

Go hiondúil bíonn Uimhreacha Idirnáisiúnta Chuntas Bainc (UICB) agus Cóid Aitheantais Bainc (CAB) ar fáil ar do ráitis chuntais bainc. Tá breis eolais ar LAÍE le fáil ar **www.revenue.ie**.

Ní féidir aisíocaíocht a dhéanamh díreach chuig cuntas bainc eachtrach nach bhfuil ina bhall de LAÍE.

UICB (Uasfhad 34 carachtar)

[illegible]

CAB (Uasfhad 11 carachtar)

[illegible]

Má tá tú pósta nó i bpáirtnéireacht shibhialta agus roghnaigh tú Cómheasúnú do 2022, déan sonraí cuntais bhainc do chéile nó do pháirtnéara shibhialta a chur ar fáil

UICB (Uasfhad 34 carachtar)

[illegible]

CAB (Uasfhad 11 carachtar)

[illegible]

Nóta: Íocfar aon aisíocaíocht Cánach chuig an cuntas bainc seo mura gcuirtear a mhalairt in iúl

Pionóis Shiabhialta / Ionchúiseamh Coiriúil

Leagtar síos faoi na dlíthe cánach go ngearrfar pionóis shibhialta agus smachtbhannaí coiriúla araon más amhlaidh nach ndéantar tuairisceán, go ndéanfar tuairisceán bréagach, go gcuidítear le tuairisceán bréagach a dhéanamh, nó go n-éilítear creidmheasanna cánach, liúntais nó faoisimh nach bhfuil dlite. Má thionscnaítear ionchúiseamh coiriúil i gcoinne duine agus go gciontaítear ar díotál i gcoir é / í, féadfar pionós a ghearradh air / uirthi nach mó ná €126,970 agus / nó fíneáil suas le dúbailt na difríochta idir an cháin a dearbhaíodh a bheith dlite agus an cháin iarbhír a cinneadh ar deireadh thiar a bheith dlite, agus / nó príosúnacht.

Baillíonn na Coimisinéirí loncaim cánacha agus dleachtanna agus cuireann siad rialuithe custam i bhfeidhm. Iarrann na Coimisinéirí loncaim ar chustaiméirí sonraí pearsanta áirithe a sholáthar chun na gcríocha seo agus chun roinnt feidhmeanna eile reachtúla a chomhlíonadh, faoi mar a shannann an tOireachtas. Féadtar do shonraí pearsanta a mhalartú le Ranna agus gníomhaireachtaí eile Rialtais faoi chúinsí áirithe sa chás go bhforáiltear seo sa dlí. Tá sonraí iomlána faoi bheartas um chosaint sonraí na gCoimisinéirí loncaim ina leagtar amach an gcaoi a n-úsáidfimid do shonraí pearsanta chomh maith le eolas i ndáil le do chearta mar ábhar sonraí ar fáil ar ár leathanach **Príobháideachtas** ar **www.revenue.ie**. Tá sonraí faoin mbeartas seo ar fáil i gcrúachóip chomh maith, ach é sin a iarraidh.

Don Oifig Amháin

Ríomh Aisíocaíochta Cánach